

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ศูนย์การเรียนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จ.ราชบุรี
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ศูนย์การเรียนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จ.ราชบุรี
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันอังคาร ที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ชมรมบ้านธัมมะ มศพ.
ราชบุรี (ชาวกรู่น้อย ราชบุรี) โดยการนำของอาจารย์ธนิศ ชื่นสกุล อาจารย์จรัส ฉลวยศรี
เมือง และคณะฯ ได้กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธาน
กรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และคณะวิทยากร อาจารย์ธีรพันธ์
ครองยุทธ และอาจารย์คำปิ่น อักษรวิสัย เพื่อไปสนทนาธรรม ที่ศูนย์การเรียนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ระหว่างเวลา
๑๓.๐๐-๑๕.๐๐ น.

ขออนุญาตนำความการสนทนาบาง
ตอน ที่ท่านอาจารย์ได้สนทนากับอาจารย์
จรัส ฉลวยศรีเมือง ในเรื่องของคำและ
ความหมาย ของคำว่า "สนทนาธรรม" ซึ่งมี
ข้อความที่ท่านอาจารย์ได้ให้ความเข้าใจไว้
โดยละเอียด ควรที่จะได้เข้าใจจริง ๆ ในการ
ที่จะเห็นประโยชน์ เห็นความสำคัญของการสนทนาธรรม น่าสนใจมาก ๆ ครับ จึงขอ
อนุญาตนำข้อความทั้งหมด มาฝากทุกท่านเพื่อพิจารณาเช่นเคย ดังนี้ครับ

อาจารย์จรัส :

คำถามแรก ก็คือ พอบอกว่า มีการสนทนาธรรม ก็ได้รับคำแนะนำว่า ควรจะเอาธรรมะ มาสนทนากันหรือพูดคุยกัน พอพูดถึงคำว่า "ธรรมะ" ก็ได้รับความหมายมาบ้างว่า ธรรมะ ก็คือ ความจริงในขณะนี้ ก็ยังไม่ค่อยเข้าใจเท่าที่ควร ก็ขอกราบเรียนท่านอาจารย์ได้กรุณาขยายคำอธิบายสักเล็กน้อย เพื่อเกิดความเข้าใจยิ่ง ๆ ขึ้นครับ

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ ดูเหมือนว่า เป็น "คำใหม่" สำหรับชาวพุทธ "สนทนาธรรม" เพราะเหตุว่า ชาวพุทธเคยแต่ "สวดมนต์ไหว้พระ" แต่พอคำว่า "สนทนาธรรม" ก็ไม่รู้ว่ ธรรมะ คืออะไร? แล้วก็จะสนทนากันอย่างไร? แต่ความจริง เราเคยใช้คำว่า "สนทนา" ทั่ว ๆ ไป พูดกันเรื่องอะไร เราก็พูดกันบ่อย ๆ

ใช่ไหม? เรื่องนั้น เรื่องนี้ แต่ไม่รู้ว่าเป็นธรรมะ หรือไม่รู้นั้นก็คือ การสนทนา แต่ไม่ได้เข้าใจธรรมะ!!!

เพราะฉะนั้น เวลาที่ใช้คำว่า "สนทนาธรรม" ไม่ใช่สนทนาเรื่องอื่น อย่างที่เคยสนทนากัน!! แต่ว่า เริ่มรู้จักว่าสนทนาธรรม คือ ธรรมะที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงตรัสรู้และได้ทรงแสดงไว้แล้ว

...เพราะฉะนั้น ก็จะเห็นได้ ถ้าไม่มีการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และไม่ทรงแสดงพระธรรมไว้ถึง ๔๕ พรรษา ก็จะไม่มีการมี "ชาวพุทธ" ที่เรียกว่า ชาวพุทธ ก็คือว่ามีชาวไทย มีชาวจีน มีชาวญี่ปุ่น แต่ว่า "ชาวพุทธ" ก็เป็นส่วนหนึ่ง คือ ผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนา แต่ว่า ยังไม่ใช่ผู้ตรง เพราะว่าใครก็ตามที่บอกว่า นับถือพระพุทธศาสนา แต่ไม่รู้ที่พระพุทเจ้าตรัสรู้อะไร และสอนอะไร? ศาสนะหรือศาสนา ก็คือ คำสอน เพราะฉะนั้น พุทธศาสนา จะเป็นคำสอนของคนอื่นไม่ได้เลย นอกจากเป็นคำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า จากการที่ได้ทรงบำเพ็ญพระบารมี นานมาก สี่อสงไขยแสนกัป ไม่ใช่วัน เดือน ปี หรือชาติ...

...ธรรมะที่มีจริง ที่พระองค์ได้ทรงตรัสรู้แล้ว ต้องเป็นสิ่งที่ยากแก่การที่คนอื่น ซึ่งยังไม่เคยได้ยินได้ฟังเลย จะสามารถเข้าใจได้ แต่เพราะตรัสรู้ว่า ทุกคนมีโอกาสที่จะได้ฟัง "ความจริง ซึ่งมีจริง ๆ" ก็จะได้ และค่อย ๆ เข้าใจขึ้น!!! ตามที่พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญพระบารมี เพื่อที่จะรู้ว่า ความจริงอยู่ที่ไหน? คนที่ไม่เคยฟังเลย ไม่รู้ อย่างไร อย่างไร ก็ตอบไม่ได้!!! แต่ถ้าคนที่เคยฟังแล้ว ก็รู้ว่า สิ่งที่มีเดี๋ยวนี้แหละ จริง!!! "ทุกคำ" สำหรับไตร่ตรอง สำหรับพิจารณา ว่าจริงไหม? เพื่อที่จะได้เป็นความรู้ ความเข้าใจถูก ของผู้ฟังเอง!!!

พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้ พระปัญญาที่ตรัสรู้ความจริง ทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งในโลกนี้ โลกอื่น ๆ ทั่วจักรวาล สามารถที่จะปรากฏว่า "คำ" ที่ได้ตรัสนั้น เป็น "คำจริง" ทุกกาลสมัย เช่น ขณะนี้ มีสิ่งที่มีจริง แน่ ๆ แต่เราไม่เคยคิดเลย เช่น "เห็น" กำลังเห็น จริง ๆ ใครคิดว่า "เห็น" ไม่จริงบ้าง? ก็กำลังเห็นอยู่ เพราะฉะนั้น สิ่งหนึ่งในชีวิตที่มีจริง คือ "เห็น" "ได้ยิน" ก็มีจริง "สุข" ก็มีจริง "ทุกข์" ก็มีจริง...

...เพราะฉะนั้น คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ให้ผู้ที่ได้ฟัง เข้าใจว่า ทรงประจักษ์แจ้งความจริง ของสิ่งที่มีจริง ๆ ซึ่งฟังแล้ว บางคนที่ไม่สนใจเรื่องความจริง ก็จะไม่ฟังพระธรรม อยากจะไปเรียนวิชาการอื่น ๆ แต่ลืมว่า ที่เกิด แล้วก็มีชีวิตอยู่ทุกวัน แล้วก็จากโลกนี้ไป มีอะไรที่เป็นของตนเองบ้าง? ร่างกาย ตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า เคลื่อนไหว เดินเหิน พุดได้ ทำทุกสิ่งทุกอย่างได้ เมื่อยังมีชีวิตอยู่ คือ ยังมี "จิต" อยู่ ตราบใด รูปก็เป็นไปตามจิต ตราบนั้น แต่ถ้า "จิต" ไม่เกิดที่ "รูป" ทันทีที่จิตดับแล้วไม่เกิดที่รูปนั้น อีกต่อไป ก็เหลือแต่รูป ซึ่งเคลื่อนไหวไม่ได้ พุดไม่ได้ ทำอะไรไม่ได้!! นี่เป็นความจริง หรือไม่จริง? หรือไม่เป็นอย่างนี้? หรือใครที่...คำฟ้า? เป็นไปไม่ได้เลย ความจริงต้องเป็นความจริง!!!!...

...จะเห็นได้ว่า ก่อนที่จะจากโลกนี้ไป ก็มีสิ่งที่มีจริง เห็น บ้าง ได้ยินบ้าง สนุกบ้าง ทุกข์บ้าง พอจากโลกนี้ไปแล้ว หายไปไหนหมด!!! สิ่งที่เคยมีแล้วทั้งหมด ไม่เหลือเลย หรือใครว่ายังเหลือ? แม้แต่รูป ก็เป็นรูปที่เปลี่ยนลักษณะ แล้ว ค่อย ๆ เน่า ค่อย ๆ แปรสภาพ จนในที่สุด ก็คงจะ เหลือแต่กระดูก...

...เพราะฉะนั้น ก็จะได้เห็นว่า ความจริงคือ สิ่งที่มี แล้วไม่เคยรู้ แล้วก็ได้ฟังพระธรรม ทรงตรัสรู้ความจริงทั้งหมด ตั้งแต่เกิดจนตาย ทั้งหมดเลย ไม่ว่าภพไหน ภูมิไหน โลกนี้ โลกไหน และทุกคนก็เกิดมาแล้ว แล้วก็จะต้องตาย แต่ ก็ไม่ได้รู้ความจริงที่พระผู้มีพระภาคฯ ทรงตรัสรู้และทรง แสดง เพื่อให้มีความเข้าใจถูกต้องว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่มี จริงขณะนี้ "เกิด จึงมี" ถ้าไม่เกิด ก็ไม่มี และเมื่อเกิดแล้ว ก็ ต้องดับไป จะไม่มีอะไรเหลือเลย เมื่อวานนี้ทั้งวัน ไม่เหลือเลย ตอนที่กำลังหลับสนิทเมื่อคืนนี้ ทั้งวันก่อนที่ผ่านมาก่อนหลับ ไม่เหลือ แล้วเวลาที่หลับ จำได้ไหมว่าเป็นใคร? สนุกแค่ไหน? ก่อนจะหลับ ไม่เหลือเลย อาหารก็อร่อยมาก เพื่อนฝูงก็มากมาย แต่เวลาที่หลับสนิท ไม่เหลืออะไรเลย ความจริงเป็นอย่างนี้ พอตื่นขึ้นมา เริ่มมีสิ่งที่ปรากฏ ให้จำ ให้คิด ว่าเดี๋ยวก็จะได้สนุกสนาน จะได้รับประทานอาหารอร่อย เป็นต้น ก็มีแต่ความคิดว่า จะ

เป็นอย่างนั้น จะเป็นอย่างนี้ แต่ว่า ถ้าเกิดตาย ก่อนสิ่งนั้น
จะเกิดขึ้น ไม่ทันได้มีสิ่งที่คุณคิดว่าจะเกิดขึ้น!!!!...

...ทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร สิ่ง
ที่แน่นอนที่สุด ก็คือว่า ต้องจากโลกนี้ไป โดยไม่มีการ
บอกเล่ากำลึงเลย ให้รู้ได้ว่า เมื่อไหร่? ขณะไหน? วัน
ก่อนก็มีผู้อยู่ที่สนามบิน เป็นชาวอินเดีย ก็ชัก แล้วก็ไม่ได้
ขึ้นเครื่องบิน ทั้ง ๆ ที่จะ...อยู่แล้ว...แล้วก็คิดว่าจะเป็น
อย่างนั้น อย่างนี้ แต่ก็ก็เป็นความเป็นอนัตตาว่า ไม่อยู่ใน
อำนาจบังคับบัญชาของใครเลย เดียวนี้ก็ได้!!!!...

...แต่แต่ละคนจะจากโลกนี้ไปเมื่อไหร่ได้ทั้งสิ้น แต่ว่าก่อนไป
ก่อนจากไป ควรที่จะได้ "รู้จัก" พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
พระองค์ทรงตรัสรู้และทรงแสดง สิ่งซึ่งคนอื่น ไม่สามารถ

จะรู้ได้โดย ถ้าไม่มีการฟังพระธรรม!!! เพราะฉะนั้น การ
สนทนาธรรม เพื่อให้รู้ว่า ธรรมะ คืออะไร? และ สนทนา
เพื่ออะไร? เพื่อมีความเข้าใจถูก มีความเห็นถูก และได้
รู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จริง ๆ ไม่ใช่มีแต่พระพุทธรูป
แล้วก็กราบไหว้ แล้วก็สวดมนต์ แต่ว่าไม่เข้าใจอะไรเลย!!
นั่นไม่ใช่พระพุทธรูปประสงค์ ที่ทวงบำเพ็ญพระบารมีเพื่อให้
ทุกคนที่มีโอกาสได้ฟังธรรมะ ได้มีความเข้าใจถูก ได้มี
ความเห็นถูก ในสิ่งที่มีทุกอย่างในชีวิต ตั้งแต่เกิดจน
ตาย...

...การฟังพระธรรม ก่อนอื่น ต้องรู้ว่า ลึกซึ้งอย่างยิ่ง
เพราะว่า กว่าที่พระผู้มีพระภาคฯ จะตรัสรู้ความจริงของ
สิ่งที่มีได้ ต้องบำเพ็ญพระบารมี นานมาก สิ่งที่จะได้ยิน
ได้ฟัง เป็นสิ่งที่มีจริง แน่นนอน แต่ลึกซึ้งอย่างยิ่งเพราะเป็น
"คำ" ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ว่า เมื่อความจริงมีอยู่
จริง ๆ ให้พิสูจน์ แต่ละคำ ที่ได้ยิน ได้ฟัง จริงหรือเปล่า?
พูดถึงสิ่งที่มีจริงเดี๋ยวนี้ ให้เข้าใจขึ้น "ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้น
เห็นเรา" พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า ไม่ใช่ว่าเห็นแต่พระรูป
กาย ภายนอก ในขณะที่เสด็จดำเนินบิณฑบาต ที่พระ
นครสาวัตถีบ้าง พระนครเวสาลีบ้าง เห็นแต่ร่างกาย เห็น

แต่พระรูป แต่คนที่ไม่ได้ฟังพระธรรมเลย ไม่สามารถที่จะ
รู้ได้ว่า บุคคลนี้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า จนกว่า
จะได้ฟังพระธรรม ที่ได้ทรงแสดงแล้ว...

...เพราะฉะนั้น ผู้ที่กำลังนั่งอยู่ที่นี่ แล้วก็มีโอกาส ที่จะได้
ยิน ได้ฟัง พระธรรม เป็นผู้ที่มิบุญที่ทำไว้แต่ปางก่อน
เพราะเหตุว่า ยากค่ะ บอกว่า มีการสนทนาธรรม บางคน
ก็พอใจที่จะสนทนาเรื่องอื่น เรื่องสนทนาธรรมไม่สนใจ
เลย!!! ก็เป็นสิ่งซึ่ง แล้วแต่อัธยาศัย...

...เพราะฉะนั้น ก็จะได้เห็นได้ โอกาสที่หายากยิ่ง คือ ได้ฟัง
พระธรรม แต่ต้องไม่ประมาทเลย พระธรรม ยาก ลึกซึ้ง
แต่ไม่พ้นวิสัยของการที่จะไตร่ตรอง และค่อย ๆ เข้าใจขึ้น
จนกว่าจะประจักษ์แจ้งความจริง เพราะเหตุว่า ความ
เข้าใจ ที่ละเล็กทีละน้อย ก็สามารถที่จะทำให้รู้ว่า ขณะนี้
พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ทรงตรัสรู้ความจริง ซึ่งคน
อื่นไม่รู้ แต่ เมื่อได้ฟังแล้ว ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น ค่อย ๆ เข้าใจ
ขึ้น จนกว่าวันหนึ่ง รู้ได้ค่ะ...

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของ
สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ. กุรุณ้อย ราชบุรี ทุกท่าน
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

